

«Zadeva Schaffer» hudo razburja uradne in druge kroge v Bonnu

General Müller izjavlja, da se je bil minister Schaffer izrekel za federacijo med obema Nemčijama - Schafferjeva pojasnila - Washington in London očitata Adenauerju nesolidarnost v okviru NATO

BONN, 14. — Uradno potrjujejo, da bo napovedana abnormna nota sovjetski vladi izročena v ponedeljek v Moskvi. Kanceler Adenauer je izjavil, da bo nota kljub nedavnemu napadnemu govoru Hruščeva o štiristranskem statusu v Berlinu obravnavala nemilosovske odnose z nespremenjeno objektivnostjo.

Medtem pa se posebno v parlamentarnih krogih razburja v zvezi z «zadevo Schaffer». Kakor je znano, gre za razgovor, ki ga je pred 18 meseci imel zahodnonemški finančni minister Schaffer s sovjetskim poslanikom v Vzhodni Nemčiji Puškinom.

Bonnska vlada je do sedaj vedno zanikala, da se je kdaj vrnila njen minister sestati s sovjetskim poslanikom, kakor je izjavila nemška vlada. Toda v sredo je sam minister Schaffer poletel, da se je v Berlinu sestel s sovjetskim poslanikom Puškinom.

Dalje izjavlja general Müller, da je Schaffer gledal na razgovor Nemčije, o čemer je govorila, z vidika federativne zveze. Schaffer je še posebno izjavil, da je nemška vlada nikoli nameravala raztrgati zvezo z Nemčijo, ki se ne vmešava v medsebojne notranje zadeve, pač pa sodeluje na gospodarskem področju.

General pravi nato, da je Adenauer vedel za te sestane in omejal naslednje besede Schafferja: «Če se ne obvesti starega, toda zvesti sem ga, naj o zadevi vedeti samo ožje steno ljudi, s katerimi se lahko govori».

Müller pravi tudi, da mu Schaffer izjavil, da je za razgovor Nemčije, o čemer je govorila, z vidika federativne zveze. Schaffer je še posebno izjavil, da je nemška vlada nikoli nameravala raztrgati zvezo z Nemčijo, ki se ne vmešava v medsebojne notranje zadeve, pač pa sodeluje na gospodarskem področju.

General Müller je bil ujetnik v Minsku poleti 1944 in ujetnik postal eden od nekdanjih članov narodno osvobodilne vojske. Skorojratno je bil prevržen, ko se njegovo ime ponovno pojavilo v vzhodnonemškem tisku. Konec leta 1947 je bil namreč ostavljen na mestu obrambnega ministra v nemški vladi.

Med glavnimi nalogami je, da se mora Adenauer lahko prepovedati ministru, da se sestane s Puškinom. Sedaj se vsi sprašujejo, kako je neki minister Adenauerjeve vlade odšel na razgovore s sovjetskim diplomatom, ne da bi bila vlada kaj vedela o tem, in kar je še bolj važno, ne da bi o tem kaj vedeli niti poslanci ZDA, Anglije in Francije v Bonnu, ter da kar dve leti niso ničesar zvedeli. V teh krogih pravijo, da je to nasprotju z zatrjevanjem potrebe posvetovanja med člani NATO in solidarnosti med njimi.

Gomez izključen iz vladne stranke

Argentinsko vlado čakajo še hude težave pri reševanju težkega gospodarskega položaja

BUENOS AIRES, 14. — Podpredsednik argentinske vlade Alejandro Gomez, ki je obtožen, da je sodeloval pri komplotu, ki je imel namen zrušiti vlado predsednika Frondizija, je bil danes po sklepu stranke izključen iz vladne stranke. Komisija je Gomeza tudi pozvala, da odstopi kot podpredsednik, toda Gomez je se prej izjavil, da prostovoljno ne bo odstopil. Izjava komisije zatrjuje, da je bil Gomez sojen nepristransko in da se je upoštevalo njegovo poročilo stranki ter izjava tiskov.

Podpredsednik Gomez je večkrat dal izjavo, v kateri je izjavil, da je bil izključen iz vladne stranke zaradi komplota, ki je imel namen zrušiti vlado predsednika Frondizija. Komisija je Gomeza tudi pozvala, da odstopi kot podpredsednik, toda Gomez je se prej izjavil, da prostovoljno ne bo odstopil.

Greja bo zahtevala pri OZN neodvisnost za Ciper

ATENE, 14. — Pred svojim odhodom v New York, kjer se bo udeležil debata pred OZN, se nadškof Makarios izjavil, da bo grška vlada v korist ciprskoga ljudstva zahtevala od glavne skupščine OZN, da se Ciper prizna neodvisnost. Ko bo priznan, bo dobil status države članice OZN. Ta grški predlog je maktisim, do katerega je mogoče iti, da pride do dokončne rešitve ciprskega vprašanja.

Letaki, ki niso ko. predp. ni oboš. turških. EOKA napada samo tajne. kl. se pod. civilnim. videom. skrivajo.

Teze Hruščeva predvidevajo tudi obširen program znanstvenih raziskovanj.

Tudi šolniki v protestnem gibanju

Francosko-angleski spor o področju svobodne izmenjave

Moskva znova obtožuje ZDA in Anglijo da nočejo ustavitve jedrskih poskusov

Posiv ameriškega odbora «Za zdravo jedrsko politiko» še vedno pogajanja o delovnem sporu na konferenci o preprečitvi iznenadnih napadov

MOSKVA, 14. — Agencija Tass je objavila danes izjavo, s katero sovjetska vlada obtožuje ZDA in Veliko Britanijo, da onemogočajo Združenim narodom vsak sklep, ki bi olajšal trajno ustavitve jedrskih poskusov.

Izjava pravi zate, da je velik pritisk in izsiljevanje ZDA prisililo nekatere države, da so glasovale v OZN za ameriški in britanski predlog, katerega namen je onemogočiti sporazum o ustavitvi jedrskih poskusov. Izjava ponavlja, da je sovjetska vlada takoj pripravljena podpisati sporazum o ustavitvi poskusov, če ameriška in britanska vlada res želita ustavitvi poizkuse z atomskim in jedrskim orožjem.

Izjava pravi dalje, da ameriška in britanska vlada postavljata za prekinitev jedrskih poskusov še vedno take zahteve, zaradi katerih so povsem brez vsakega smisla njihove izjave, da želijo konec poskusov.

Dalje pravi izjava, da postojijo zahodne države, ki gojijo, da je treba rešiti druga vprašanja razorožitve, pri čemer pa se ne rešuje onemogočilo ter skušajo doseči prednost pred Sovjetsko zvezo, s tem da zahtevajo od nje, naj prične s poskusom, prav ko so te države konale snajevanje vrsto jedrskih poskusov.

Izjava očita zahodnim državam, da so pokazale slabo presenečenost zaradi nadaljevanja jedrskih poskusov v Sovjetski zvezi. Rečeno je tudi, da je treba slediti praktično dejanje, t. j. skleniti, če je treba sporazum o ustavitvi jedrskih poskusov, čemur pa se ZDA in Velika Britanija uparjajo.

Nakoncu pravi izjava, da zahodni predstavniki na ženevski konferenci zatrjujejo, da je potrebno predvsem ugotoviti vprašanja nadzorstva, ter dodaja, da to dokazuje, kakvo daleč od dejanskega stanja je ta državno nadzorstvo. Ameriški in britanski državni uradi, da želijo ustavitvi poizkuse z jedrskim orožjem.

Ameriška predstavnika odbora za zdravo jedrsko politiko Robert Gilmore in Donald Keys sta na tiskovni konferenci v Ženevi izjavila, da sta optimista glede rezultatov konferencie o prekinitvi jedrskih poskusov. Izjavila sta, da sta med razgovori z voditelji delegacij ugotovila, da se v zahodni Evropi, ki je mednarodni ameriški in britanski državni uradi, da želijo ustavitvi poizkuse z jedrskim orožjem.

Ben Bela in ostali končali gladovno stavko

Pogajanja o ribolovu in novi trgovski pogodbi

(Od našega dopisnika)
BEGRAD, 14. — Konec oktobra so se pričeli v Beogradu pogajanja o podaljšanju sporazuma o ribolovu na Jadranu. V Rimu s' bodo 25. novembra pričela jugoslovansko-italijanska pogajanja o sklenitvi novega trgovskega sporazuma med Jugoslavijo in Italijo.

Pogajanja v Beogradu potekajo normalno. V Krogih jugoslovanske delegacije predlaga mišljenje, da bodo pogajanja končana do 20. novembra, to je do dneva, ko pride veljavnost sedanjega sporazuma. Ki je bil z izmenjavo pismen šefov obeh delegacij podaljšan do omenjenega dne. Predvidevanje temelji na predpostavki, da bodo v medsebojnega razumevanja, ki je bilo značilno za vsa podobna medsebojna pogajanja, našli rešitev. Ki bi ob upoštevanju novih pogojev, zadovoljila obe strani. Jugoslavija ima polno razumevanje za želje in potrebe italijanskih ribičev, ki jih zastopa italijanska vlada delegacija. To razumevanje je Jugoslavija dosegla že pred leti z načelnim pristankom, da dovolj ribolov v svojih vodah in s skrajnimi koncijami, ki so dala pri podpisu dosedanjega sporazuma. Toda Jugoslavija ne more, da ne bi upoštevala interesov jugoslovanskih ribičev, dejstva, da je jugoslovanski ribiči na Jadrovju povečevali, da se njihovo prebivalstvo stalno povečuje, medtem ko se ribiči bogastvo zmanjšuje. Te potrebe je prav v tem, da so potrebe na eni in drugi strani povečale in da je težko vslediti obojestranske potrebe in interese. Toda sprva razumevanja, ki je v pogajanjih pogajanjih vedno prevladovalo, so v Beogradu pogajanja, da bo do konca oktobra, ki bo v dolgih mesecih upoštevala želje obeh strani.

Pogajanja o sklenitvi novega trgovskega sporazuma s' bodo konec novembra pričela v Rimu, vlada v italijanskih gospodarskih krogih veliko zanimanja. To je tudi razumljivo sprva pogajanja o bodočem medsebojnem sodelovanju. Jugoslavija in Italija se stalno razpravljata o tem, da Italija lani za prvo mesto v jugoslovanskem izvozu in drugo mesto v uvozu. Povečanje je bilo stalno in letno zelo občutno. Izvoz v Italijo se je povečal od 13.996 milijonov dinarjev v letu 1957, obojono od 8 milijard dinarjev v prvem polletju lanskega leta na 9,3 milijarde v prvih šestih mesecih letošnjih dobil letos. Toda največji skok je zabeležen v uvozu iz Italije, ki se je povečal od 12,311 milijonov 1 let prej na 23,567 milijonov dinarjev v lanskem letu. Uvoz iz Italije v letošnjem letu kaže nadaljnjo občutno tendenco povečanja. Trgovinska razmenjava stalno raste, toda porast ni sorazmeren, zato se iz leta v leto občutno povečuje razlika med izvozom in uvozom na škodo Jugoslavije.

Jugoslavija je zainteresirana za nadaljnje povečanje trgovinske izmenjave s sodobno Italijo. Ni manj jasno, da je Italija zainteresirana za to zainteresirana tudi gospodarski krogi Italije, to je njena industrija, ki na jugoslovanskem trgu našla široke možnosti za prodajo svojih izdelkov. A tudi nadaljnji razvoj gospodarskega odnosa je, po mišljenju v Beogradu, potrebno postaviti na solidnejšo osnovo, ki bi odprla možnosti za razvijanje medsebojnega sodelovanja, ki se je doslej poznalo obojestransko kotizacijo v Beogradu sodijo, da je na pogajanjih v Rimu potrebno najti ustrezne pogoje, ki bi omogočili sorazmerno povečanje jugoslovanskega izvoza v Italijo, da se na ta način preprečita stagnacija oziroma zmanjšanje izvoza iz Italije v Jugoslavijo. Potrebno je namreč upoštevati, da je Jugoslavija, ne glede na to, da je za povečanje uvoza konstituirala odločni investicijski kredit v znesku 30 milijonov dolarjev, morala zaradi deficitarnosti medsebojne trgovinske bilance, za kritje svojih obveznosti v Italiji pridobiti sredstva, ki jih je v Italiji (reparacije, krediti, roba) uporabil za vrednotenje valute in da bi v obdobju zaradi novih dospelih kreditov (odplačili krediti) zmanjšanja drugih sredstev v Italiji, v kolikor bi se ustvarilo nove možnosti za povečanje uvoza v Italijo, morala se v večji meri uporabiti drugo valuto. To bi ustrezno interesom jugoslovanskega gospodarstva, ki ustvarja solidno osnovno medsebojno gospodarsko sodelovanje. Zato bi morali od italijanskih krogov, v kolikor žele nadaljnji razvoj trgovinske izmenjave z Ju-

Jesenski motiv ob Miramarskem zalivu

Z OBISKA V NARODNI IN UNIVERZITETNI KNJIZNICI V LJUBLJANI MED KNJIGAMI IN ROKOPISI

Knjižnica ima najbogatejšo zbirko inkunabul v Jugoslaviji

Oh tihi, prometu udaljene, ni večni, Boji domači in tuji oblatnikovi za oblast, neveljane politične in gospodarske razmere, pri spadi Turkov, vse to nikakor ni moglo pospeševati slovenskega pisništva. Literarno delo, in se to v izredno skromnem obsegu, so tisti časi opravljali pri nas le menihi po samostanih. Namenjeno je bilo tujemu ali potujočemu plemiču in duhovniku, služilo pa je skoraj izključno oserkim potrebam. Toda potrebe življenja so zahtevale tudi uporabo domačega jezika, kot pa je govorilo preprosta ljudstvo. In tako so si tuji duhovniki začeli zapisovati v domačem jeziku napisane molitve in pesmi. Prepis nekega takega molitvenega in pesemskega obsega v srednjem slovenskem rokopisu iz leta 1428, znan kot estiski rokopis, katerega hranijo v knjižnici. Le po je ohranjen in skoraj praznik kot pred šestimi stoletji. Seveda ne manjka tudi drugih v glagolici ali cirilici pisanih rokopisov. V njeno teh je Narodna in univerzitetna knjižnica dobila s Kapitlerjevo zapuščino. Kapitlar sam pa jih je dobil od Vučka Karadžića in drugih jugoslovanskih prijateljev.

Poleg srednjeveških rokopisov hranijo knjižnici tudi inkunabule, prve (pred letom 1500) tiskane knjige, ki pa imajo inicialke še risane z roko. Knjižnica ima najbogatejšo zbirko inkunabul v Jugoslaviji. Poleg teh pa hranijo rokopisni oddelki in posebna dragocene slovenske tiske. To so predvsem dela naših protestantskih piscev in sploh prva v slovenskem jeziku pisana dela. Protestantska se je v Narodni in univerzitetni knjižnici izredno povečala, zlasti odkar so se leta 1948 lotili sistematičnega zbiranja teh knjig. Osemnajstim delom v 25 izvodih se je zadržala leta priključilo več protestantskih knjig.

Seveda pa hranijo rokopisni oddelki poleg navedenih še druge dragocene tiske. To so predvsem rokopisni in pisateljski pesnikovi in pisateljski. Vsakega ljubitelja slovenske knjige bo prav gotovo zanimalo, kako je Vodnik nastal in pisatelj. V rokopisni zbirki njegovih pesmi za pokusnost, z vsemi pesnikovi popravki in dostavki, to lepo pokaže. Toda ne samo Vodnik, skoraj vsi slovenski pesniki in pisatelji so zasnovani v rokopisni zbirki. Stritarjevi rokopisi, bogato Levstikovo rokopisno gradivo, Gregorčičeva lastnoročno pisana pesniška zbirka s popravki in pripombami Frana Erjavca, vse to je za proučevanje slovenske književnosti dragoceno gradivo. Najdemo pa tudi Kersnikove rokopise, Jurčičovo ostalino, Cankarjeva pisma, obsežno gradivo Matija-Podliparkega in še rokopisno središče slovenskih književnikov. Posebna skrb je posebej

Modernizirajmo naše kmetijstvo

Čeprav so za sodobno gospodarstvo dani pri nas le skromni pogoji, je to vendarle mogoče doseči

Naš tržaški dnevnik in tedenski tisk prinasa namreč in napotke, ki naj našemu kmetijstvu pri reševanju vsakodnevnih opravil koristno služijo in ga uvajajo v čim bolj umno gospodarjenje. To je nedvomno zelo potrebno, zlasti ko nimajo naši ljudje skoro nobenega drugega strokovnega pouka, nobenih revij in knjig; živega pouka (sestanki, predavanja, tečaji) pa je tako malo, da ne pomeni nobenega pomembnega učinka.

Zal pa ne gre pri nas le za kmetijsko strokovno vprašanje v okviru obstoječih kmetijskih pogojev. Naj svoje gospodarjenje v

takih pogojih se tako zboljša, vedno bo — in to vedno bolj — grozila nevarnost našemu kmetijstvu. Ni le potrebno, ampak je glede na obstoj našega zemljaka celo nujno, da se s to zadevo malo seznanimo. Kakšna je ta nevarnost?

Pravimo, da se svet ekščja in so si celine vedno bližje. Nekoč so bile med seboj ločene in ni živela vsaka zase le posamezna celina, ampak vsak njen del (država, dežela). Proizvajalci so oddali odvisno blago najboljemu trgu. Gospodarski razvoj je postopno razbijal in razbijal fevdalne in deželne meje ter

se že lotil državnih mejnikov, tržne ceste vodijo že preko starih morij, od celine do celine. Kar se na tem planetu proizvede, poznajo že vsi, oziroma skoro vsi zemljani.

V našem primeru gre za kmetijsko proizvodnjo. Vsakdo, pa naj je posameznik ali država, si prizadeva, da proizvede čim več in čim boljše blago. Uspeh pa je odvisen od raznoterih pogojev: od podnebja in vremena, od plodnosti zemlje, lege, sposobnosti zemljelca itd. Kratko: od prirode in človeka. Čim boljše pogoje imajo gospodarstva, tem večji je njih hektarski donos in tem bolj gospodarsko napredujejo. Ta gospodarstva zalagajo domača in tuja tržišča z lepim, dobrim in cenejšim blagom kot pa proizvajalci, ki te pogoje nimajo. Le-ti torej na trgu uspešno konkurirajo.

Čudovite in po naših pojnih skoro neverjetne uspehe v kmetijstvu belezimo v tem stoletju, zlasti se v zadnjih dveh desetletjih. To pomeni skok v količino in kakovost pridelka. A to pomeni hkrati preobrat, ki ga je v kmetijstvu — kot v gospodarstvu sploh — izzvala znanost. Ta je danes vodilna sila v kmetijstvu vseh dežel, ki so se že otresle ali se naglo otresajo nekega mogočega razmeroma uspešnih, za današnje razmere pa neuspešnih delovnih metod. Oprijemajo se stroja — mehanizacije in znanstvenih pripomočkov za izboljšanje čim večjega uspeha.

Ta način kmetovanja je v sodobnem gospodarstvu nujnost. Samo tako je za določeno dobo mogoče obstoj in napredek v kmetovanju, se pravi: Samo s tem, da čimbolj zamenjamo ročno delo s strojnimi in roko usposobimo za umno delo, je mogoče uspešno gospodariti.

To je seveda za mnoge primere le bolj teorija ali tiskana nauka, ker nima vsak kmet, ki je do svojih pogojev, cizroma jih nima v zadostni meri. Ni namreč povsod kmetijska površina dovolj obsežna in ce je, ni vedno za to prikladna. Vzeti za primer naše razmere: ni plodnih ravnin ali plodnega položnega grečevja, ni obsežnih pravnih, državnih ali pa kolektivnih gospodarstev, ki ustrezajo za-

Turška pesnika Keish Nanah je s svojim eplosom spravila v zadrego številne povablence, ki so se zbrali v rimski restavraciji 'Rugantino', kamor jih je grofica Olga di Robilant povabila za svoj god

PRED NACIONALIZACIJO? Panamski prekop

Panamski prekop je začel graditi leta 1888 Francos Lesseps (isti, ki je gradil tudi Sueški prekop), a je to delo opustil leto kasneje in prepustil vso zadevo ZDA, ki so z deli nadaljevali leta 1904 in dovršile prekop deset let pozneje. Gradnja prekopa je stala 337 milijonov taktirnih dolarjev in številne človeške žrtve.

Od svoje otvoritve 1. avgusta 1914 do danes je bil Panamski prekop kames spotike v odnosih med ZDA in Panamo. Ustanovitve posebne cone okrog prekopa pod ameriško upravo, kakor tudi diskriminacija na škodo krajevne prebivalstva, ki je zaposleno na področju, je povzročalo stalne zahteve Paname, da se pogodba revidira. Posebno poglavje igrajo v tem dohodki od prekopa. Nedavno je bivši panamski minister

č, koliko se tudi resno misli na to.

Sicer pa je gospodarska vrednost Panamskega prekopa za ZDA še vedno prevelika in zaradi tega tudi zavlačujejo s končno odločitvijo. Za modernizacijo Panamskega prekopa so potrebna ogromna finančna sredstva, za izgradnjo novega prekopa pa je večja.

Skoki prekopa gre danes še vedno nad 10.000 ladjem, ki so 36 milijonov ton blaga, toda v tem poslednjem času se opaža, da je ameriška udeležba v tem prometu v upadanju, medtem ko je udeležba ostalih dežel v porastu. Mnenja so, da se bo porast prometa skozi prekop, toda to bo odvisno tudi od tega, ali se bo ameriška vlada odločila za izboljšanje te plovnice (izboljšanje, ki bi danes zahtevalo kakih 5 milijard dolarjev) ali pa se bo raje odločila za izgradnjo novega prekopa.

na zbiranju Prešernovega gradiva. Original Prešernovega pisma stariemu, ki ga poznamo po objavljenih skizmah, je tu varno shranjen poleg lastnoročno pisane cenurnega izvoda Poeziji, ki ga je knjižnica dobila šele pred nekaj leti iz Celja. Poleg teh del pa odloži v rokopisno gradivo tudi tiskana dela slovenskih književnikov s posvetili ali korekturami avtorjev. Pozabili pa ne smemo tudi celotnih zapuščin, rokopisov, korespondence, osebnih dokumentov in drugih spominov književnikov, glasbenikov in političnih delavcev. Tudi to gradivo je našlo varno zavetje v rokopisnem oddelku. Toda tega itarji je preveč, da bi jih mogli vse uspešno. Zlasti po osebnih delcih, ki je Narodna in univerzitetna knjižnica dobila zadostne kredite in je v njeno hrambo prišlo več dragocenih rokopisov, ki so se ti zakladi precej pomnožili. Tako je v rokopisnem oddelku prišla obsežna zapuščina Tomaževiča, ki vsebuje obilo gradiva, važnega za proučevanje naše politične zgodovine šestdesetih let preteklega stoletja. Po osvojitvi je prišla v Narodno in univerzitetno knjižnico ostalino Tomaževiča, Prešernovega sorodnika in raziskovalca, ki je mariskaj pripomogel k razjasnitvi Prešernove osebnosti, askeričev in njegovih razlogov, da je Stritarjeva zapuščina z Dunaja, Murkova zapuščina, obsežno gradivo Jazna Blehnerja, Lahko bi našli še vrsto naših znamenitih osebnosti, katerih ostalina je šele po osvojitvi prišla na edino primerno mesto.

Kdaj in kako so rokopisni oddelki nastali po zakladnici Narodne in univerzitetne knjižnice?

V sedanji obliki je rokopisni oddelki organiziran šele od leta 1941, ko se je knjižnica preselila v lastno stavbo. Toda prve rokopise je knjižnica dobila že ob ustanovitvi. In praznoprav so bili rokopisi poznati že v začetku, da knjižnica sploh ustanovljena. Ko je leta 1774 pogorela knjižnica jezuitskega samostana v Ljubljani, so zgorje številne dragocene tiske, kakih deset let je stalo v Ljubljani v pogoreli knjižnici, nato pa je Tomaževič Linhart dal pobudo za ustanovitve znanstvenih knjižnic, ki naj bi združila predvsem knjige tedaj zapuščinskih samostanov. Bolj za knjižnico je trajal več let, toda Linhartova ideja je končno le zmagala in leta 1792 je bila v Ljubljani ustanovljena študijska knjižnica. Vanjo so prve predvsem knjige iz Pletnerje, Bistrice, Jurklova, stične in drugih samostanov, ki jih je Jožef II. razpustil. Toda prav ta je dal najlepše in najbolj dragocene primere oddelku za Dunaj. Tako se je danes dunajska knjižnica biblioteka ponasa z dragocenimi srednjeveškimi rokopisi prav z našega ozemlja. Veliko je pomagal novi študijski knjižnici tudi Ziga Zois, ki je imel smisel za reševanje literarnih zapuščin. Tako je poskrbel, da je knjižnica dobila Linhartovo, Japljevo in Kumerdejevo zapuščino. Veliko oviro pa je v prvi dobi predstavljala pomanjkanje dobrih bibliotekarjev. Matija Čop je bil sicer izredno vzdržljiv človek, vendar je kot knjižničar imel več čuta za tiske kakor za rokopise. Tuji, ki so danes desetletja zavzemali vodilna mesta v ljubljanski knjižnici, pa tudi niso imeli pravega smisla za čuta za dragocenosti slovenskega pisništva. Eden prvih Slovencev, ki je imel v knjižnici vodilno mesto, je bil Luka Pintar, ki si je prav za rokopisni oddelki pridobil veliko zaslug. Predvsem zato, ker je spravil v knjižnico Prešernovo rokopisno gradivo, zaslužil častni spomin. Prav tako eden njegovih naslednikov, August Zigon, ki je pridobil za knjižnico Vodnikova zapuščina in nekaj Copov ostaline. Mariskaj je prišlo v Narodno in univerzitetno, oz. tedaj še ljubljansko knjižnico od Slovenke Matice, ki je dolgo let shranila in hranila rokopise mnogih slovenskih književnikov. Zlasti med prvo svetovno vojno, ko je Matice grozila nevarnost razpustitve, je precej dragocenega gradiva, priložilo se zakladnici Narodne in univerzitetne knjižnice. Tudi bibliotekar Joža Glonar si je pridol

J. F.

Po telefonu sprejel svoje - pogrebe

MILANO, 14. — Oče, mati, sestra, brat, teta, bratranec in še nevesta mlada Luigia Petrarca so prišli iz pokrajine Sassari v Milan na pogreb mladenca. Ko se v začetku niso vedeli kam obrniti, so telefonirali v penzijo, kjer je mladenec stanoval, toda kolidžino je bilo njihovo presenečenje, ko jim je odgovoril 21-letni Luigi Petrarca sam! Mladenec je zvedelo, da je Petrarca posodil svojo sukno, iz katere je pozabil vzeti dokumente in denar, nekemu nepravilno, ki se ni več pokazal, ko je v suknu našel denar. Toda reveža je neki kamion povozil in v bolnišnici je umrl. V suknu so našli dokumente z imenom Petrarca in javili so v Sassari staršem, da je umrl njihov sin — on pa o tem ni nič vedel.

HOROSKOP ZA DANES

OVEN (od 23. 3. do 20. 4.) Obeta se vam zanimivo srečanje v nenavadnih okoliščinah. Ne bodite preveč optimisti. BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Ravnajte z diplomacijo. Skušajte se boste ogoljati vsakdanjosti, da bi se rešili skrbi. DVOROČKA (od 21. 5. do 22. 6.) Ne dajte, da bi vam nepravilno sumničnje skaliho življenje v družini. RAK (od 23. 6. do 22. 7.) Tvegano dejanje more imeti določeno korist, toda ne zanačajte se preveč na srečo. LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Posrečilo se vam bo najti rešitev nekaterih vprašanj, ki zadevajo vzgojo otrok. DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Vašim podvigom je sreča naklonjena. Na vidiku zaslužek. TEHTNICA (od 23. 9. do 23. 10.) Vaše koristi so v nevarnosti. Toda uspehi vam bo pravočasno razkrinkati nepoštenega nasprotnika. SKORPIJON (od 24. 10. do 22. 11.) Najhen nesporazum ne bo mogel pokvariti popolnega razumevanja s osebo, ki vam je pri srcu. STRELEC (od 23. 11. do 20. 12.) Vaša pomoč vam bo koristila pri rešitvi vaših vprašanj. KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) Ne razkrivajte vsem svojim življenjskih problemov, kajti težko boste našli razumevanje. VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Nezaželen obisk vam bo pršil, da boste spremenili svoj načrt. RIBE (od 20. 2. do 20. 3.) Ne idealizirajte preveč prijateljskega čustva, da ne boste doživeli razočaranja.

Prejeli smo

Zdravstveni vestnik Strokovno glasilo slovenskega zdravništva. Leta 1957. št. 9-10. Ljubljana 1958.

To so prav gotovo Smolarjevi, ki nam hočejo pokazati svoj novi avto.

Goriško-beneški dnevnik

Sporočilo o sestanku na županstvu

Svetovalci soglasno zahtevajo aktivno spremljanje vprašanja SAFOG

Predstavniki političnih skupin se bodo znova sestali 20. novembra

Kot je bilo sklenjeno na seji goriškega občinskega sveta dne 13. novembra, so se večeraj sestali v županovem uradu predstavniki vseh političnih skupin v občinskem svetu, da bi proučili vprašanje SAFOG in določili, kakšno naj bo v bodoče občinsko stališče do tega vprašanja.

Na sestanku je prislo do obširne in živahne diskusije, na kateri so vsi prisotni predstavniki zagovarjali svoja stališča in bili soglasni v tem, da je treba pazljivo in aktivno spremljati razvoj tega občutljivega vprašanja zaradi izrednega položaja Gorice.

V zvezi s splošnim razvojem v podjetju IRI in v pričakovanju, da se bo izvedelo za nadaljnje podrobnosti, predvsem pa za sporazume, ki so bili sklenjeni za druga podjetja, so svetovalci sklenili, da se bodo najprej posvetovali s svojimi osrednjimi vodstvi, potem pa se bo do znova sestali v četrtek 20. t. m. ob 18. uri. V sporočilu o tem sestanku se nadalje poudarja, da položaj v SAFOG v vsi prizadevanosti spremljajo tudi parlamentarci in predstavniki krajevnih oblasti.

gled po Gorici, Brdih in Furlanski nižini, deluje tudi bife. Iz Solkana vozi na Sveto gorico vsako nedeljo dopoldne avtobus. Zaradi velikega števila potnikov večkrat odpelje tudi po več avtobusov. Planinsko društvo iz Nove Gorice pa si prizadeva, da bi avtomobilsko podjetje uvedlo tudi popoldanske nedeljske vožnje.

Z avtomobili na Sveto goro

Goriške avtomobiliste bo prav gotovo razveselila vest, da so oblasti v Novi Gorici popravile cesto na Sveto goro. Na tem znanem turističnem kraju, s katerega je lep raz-

Ko je bil mož v zaporu si je žena dobila drugega

Mož oproščen obtožbe, da je ženi grozil s smrtjo

34-letni Giuseppe Bonfrate iz Ul. Oberdan je bil do sedaj dvanaestkrat kaznovan zaradi raznih prestopov in je moral presediti 27 mesecev v zaporu. Tako življenje ni bilo pogodu njegovi ženi Natalii Pippa, ki je, medtem ko je bil mož v zaporu, živela ena koruzi z drugim moškim. Po moževem povratku iz zapora lani spomladi, je zahteval Bonfrate odgovor za tako ravnanje lastne žene, hotel je od nje dobiti izjavo, ali je od nje dobiti izjavo, ali je od nje dobiti izjavo, ali je od nje dobiti izjavo.

Jug. konzul pri goriskem županu

Jugoslovanski generalni konzul v Trzinu dr. Ziga Vodusek je bil v četrtek na vladnostnem obisku pri goriskem županu dr. Bernardisu, s katerim se je delj časa zadržal v prijaznem razgovoru.

Prijave vinogradnikov za razstavo vin

Pokrajnsko kmetijsko nadzorništvu je te dni poslalo povabilo goriskim vinogradnikom, naj sodelujejo na razstavi vina, ki bo na Andrejevem semnju 29. in 30. novembra. Ker je bila letošnja vinska letina zelo dobra, se upravičeno pričakuje, da bo do vinogradnikov prišlo veliko prijavi. Prijave sprejema kmetijsko nadzorništvu najkasneje do 22. t. m. Interesentom je na razpolago tudi za razna posojila.

Trgovec iz Ul. Mazzini ni mučil krokodila

Znani dogodek s krokodilom v teži trgovca s čevlji v Ul. Mazzini je bil večeraj ponovno predmet razprave na goriskem sodišču. 27-letni Michele Fratallone iz Ul. Oberdan 6 je predlanskim otvoril trgovino s čevlji v Ul. Mazzini, in da bi si pridobil klijente, je prišel z najrazličnejšimi pripomočki. V veži svoje trgovine, kjer je med drugim imel mestil televizijski sprejemnik je postavil tudi veliko steklene posodo, v katero je postavil mitega krokodila, ki ni bil nič meter dolg. Nekega dne je prišel mimo agent družva za zaščito živali (bilibi smo v času, ko so na goriskih sodnih obravnavah celo vrsto takih primerov) in videl, da je bila posoda krajša od krokodila ter naznanil zaradi tega sodnim oblastem Fratallone zaradi mučenja živali. Na goriskih sodnih obravnavah letos februarja obsodili na 7

PRI LOČNIKU Hudo trčenje med tovornikom in osebnim avtomobilom

V četrtek ob 23. uri se je pripetila na glavni cesti v Ločniku prometna nesreča med avtobilom 500 in tovornikom. Osební avtomobil je vozil 60-letni trgovec Giovanni Zorutti iz Ul. Orzoni 9, ki je poleg sebe peljal 44-letno Mario Zuzzi iz St. Lenarta pri Cedadu, tovornik, ki je lasti Giuseppeina Kuzer, pa je vozil 25-letni Olivo Minini iz Ul. 9. avgusta 7. Tovornik se je po strmini peljal proti Ločniku, osební avtomobil pa je prihajal z nasprotni strani in se zaletel

Padev v stanovanju

Včeraj popoldne okrog 16. ure je 63-letna Ursula Medoit iz Ul. Duca d'Aosta 52 padla v svojem stanovanju. Z rešilnim avtomobilom Zelenege je vozil 25-letni Olivo Minini iz Ul. 9. avgusta 7. Tovornik se je po strmini peljal proti Ločniku, osební avtomobil pa je prihajal z nasprotni strani in se zaletel

Nezgodí žensk

Ob 17.30 so resnim avtomobilom Zelenege križa pripeljali v bolnišnico Brigata Pavia 40-letno Ano Matušič iz Ulice Scogli 5 v Gorici. Zena si je s steklom prerezala desno zapestje.

Pismo NK CRDA v Trzinu

Poziv predstavnikom oblasti naj posredujejo glede SAFOG

Notranja komisija CRDA iz Trzica je poslala pokrajnskemu predsedniku odv. Coluto in goriskemu županu dr. Bernardisu pismo, v katerem ju obvešča, da je poslala ministru za državne zadeve Lamiju Starnuti telegram, v katerem ga poziva, naj prepriča odpušče v SAFOG. Notranja komisija, ki je upravičeno zaskrbljena, da bi se zaradi pomanjkanja naročil ter stotin suspendiranih delavcev posledice prenesele tudi na tržiško ladjedelnico, zlasti na elektromehanične delavnice in na oddelak OMF, poziva tudi pokrajnskega predsednika in župana, naj posreduje, da se prepriča odpušče v SAFOG, ki bi slabšo vplivali na vse gospodarstvo naše pokrajine.

DEŽURNA LEKARNA

Danes posluje ves dan in ponoči lekarna D'Udine, Ul. Rabatta 18, tel. 2124.

Delavci SAFOG zamujajo delo zaradi stavk v podjetju ATA

Notranja komisija SAFOG je poslala občinskemu odboru v Gorici ter v vednost sindikalnim organizacijam CISA, Delavski zbornici in UIL sledeče pismo:

«Službenici družbe ATA, ki vzdržuje mestni avtobusni promet, morajo pogostokrat stankovati, ker ravnateljstvo ne sprejeti njihovih zahtev. Te stvari povzročajo neprijetne delavcem SAFOG, ki nimajo nobenega prevoznega sredstva in prihajajo na delo pozneje. To jim še bolj zmanjša tako nizke prejemke, obenem se s tem krši disciplina v podjetju. Notranja komisija poziva občinski odbor naj posreduje, da bi se to vprašanje čimprej in pravično rešilo.»

Ul. Caprin bo zaprta

Zupanstvo sporoča, da bodo pripetili 18. novembra kopati jarek za kanalizacijo v Ul. Caprin med Svetogorsko cesto in Ul. Cicconi. Zaradi tega del bo cesta za promet zaprta.

Prometna nesreča na Tržaški cesti

Ribijev avtobus povozil delavko

Namenjena je bila na delo v podjetje OCILD glavi in udarec na desnem oteusu.

Kino v Gorici

CORSO. 17.00: «Grešno deklet, B. Bardot in J. Gabin, mladoletnim vstop prepovedan. VERDI. 15.15: «Presrečnica, po romanu Victorja Hugoja, igraata Jean Gabin in D. Delorme. Barvni film v cinemascopu. VITTORIA. 17.15: «Pekel v Pigiattu, A. Girardoux in P. Trabaud. Mladoletnim vstop prepovedan. CENTRALE. 17.00: «Afrodita, boginja ljubezni, I. Corey in A. De Taffe, cinemascope in barvah. MODERNO. 17.00: «Maševnjice.»

TEMPERATURA VČERAJ

Včeraj so na goriskem letališču zabeležili najvišjo temperaturo 17,8 stopinje ob 13. uri, najnižjo je 10 stopinj ob 7. uri zjutraj.

Mednarodno prvenstvo

Spopad kolosov v 8. kolu obeta spremembe v lestvici

Triestina v Bologno le s skromnimi upi na delen uspeh

Po enotenskem premoru zaradi mednarodnih tekem Francija - Italija in Italija - Bolgarija (mladi), se bo jutri spet nadaljevalo državno prvenstvo v vseh glavnih ligah. Nestrupno med ljubitelji nogometa v Italiji je za 8. kolo res velika, saj je prav to kolo še posebno bogato s srečanji, ki utegnejo bistveno vplivati na vrstni red, obenem pa nuditi nogometnim navijačem tudi dovolj priložnosti za užitek ob lepih in zanimivih igrah.

Tri tekme tega kola so v središču zanimanja, toda med njimi je na prvem mestu vsakokratno turinsko-milanski derby med Juventusom in Milanom. Izid spopada med tema dvema kolosoma je seveda v zraku, karži obe enajstorici imata dovolj razlogov, da zapuata v svoj uspeh. Če bi se vendar le ne moremo sprizanjiti z mislijo, da bi moč Juventus na lastnih tleh izgubiti in to še posebno po izvirni igri vseh njegovih članov v okviru mladinske in A reprezentance. Misliti predvsem na mladega Nicolaja, ki bo tudi jutri vodja napada, na Bonipertija pa tudi za Stacchinija, Corradija in Mattreia. Če pa k tem dodamo še orjaskerje Charlesa in Sivorija, potem skoraj ne bi smeli biti dvomali, da bi Juventus odnesel iz te borbe obroke točki.

Toda slovečih imen tudi v Milanovih vrstah ne manjka. Zaenkrat kar z Buffonom, ki je v Parizu povsem upravičeni svoj sloves, in nadaljujoč z Beanom, ki je bil tudi odkritje v A reprezentanci, s Schiaffinom, Liedholmom, Grillom, Maldinjem, Gallijem, da o Altiniju sploh ne govorimo. Reči je sicer, da so v glavnem veliki tehničarji, ki kot kolektiv morja nekoliko zaostaja za Juventusom, toda kvaliteten nogomet je v vsakem primeru zajamčen.

S tem srečanjem pa je za kvalifikacijo direktno povezano drugo srečanje, namreč ono pred Padova in Fiorentino. Fiorentinska enajstorica ima trenutno točko naskoka pred Juventusom in Milanom, toda vprašanje je, če ji bo v skromna predvost zadržala za ohranitev vodilnega položaja. Padova ji utegne namreč kljub raznim Hamrinom, Montuorijem in ostalim, preprečiti račun, če ne z zmago, pa vsaj z neodločenim rezultatom.

Tretje najzanimivejše srečanje 8. kola pa bo v Genovi v mestnem derbyju med Sampdorjo in Genoo. Mestni derbyji so bili skoraj vedno uganke, za genovskega pa vedno toliko bolj, ker je trenutna kvaliteta raven obeh enajstoric močno izenačena, čeprav bi se zdelo, da ima Sampdoria določeno prednost.

Med derbyje lahko pristeva mo seveda tudi srečanje med Napolijem in Romo, saj redkole vaiteta med tema dvema mestoma je tradicionalna. Roma ima trenutno točko več in tudi tradicija je naklonjena. Toda Napoli je sposoben največjih presenečenj. Ko se je najmanj pričakovalo, je izgubil in obratno. Zakaj ne bi tokrat poskrbel za izidno zmago, ko pa bo imel na svoji strani domači teren in publiko.

Drugi rimski predstavnik

Totocalcio št. 11

Alessandria-Bari	X 1
Bologna-Triestina	1
Inter-Lanerossi	1
Juventus-Milan	1
Lazio-Talmon Torino	1
Napoli-Roma	1 X 2
Padova-Florentina	X 2
Sampdoria-Genoa	1 X
Udinese-Spal	1 X
Simmenthal-M.Novara	1 X 2
Taranto-Cagliari	1 X 2
Pisa-Bielese	1
Lecce-Fedit Roma	1
Prato-Lecce	1 2
Cremonese-Lignano	1

Po večerajšem zaključnem treningu

Massei, Bandini, Comisso ne bodo igrali v Bologni

Med 13 kandidati Zup, Del Negro in Rigonat Brunazzi poje v moštu

KOSARKA

Jugoslovani za srečanje z Italijo in z Romunijo

BEOGRAD, 14. — Zvezni kapetan Nikolič je določil, da bodo Jugoslovanski kosarkarski reprezentanci za srečanje z Italijo v Pesaru 8. dec. in z Romunijo 20. in 21. dec. v Bukaresti sestavljali naslednji igralci:

Korač, R. Radović, Nikolič, Kandung, Kapelj, Đurić, Konjović, Minja, Dierda, B. Radović, Danev, Petričević, Gordić, Konić in Dragoljović.

Fontain v Španijo?

MADRID, 14. — Srednji napadalec francoske nogometne reprezentance Just Fontain naj bi prejel ponudbe za angažma od španskega kluba Atletico iz Madrida. Ta vest sicer še ni potrjena, vendar pa v madridskih sportnih krogih zatrjujejo, da je Jose Costa, član tehničnega odbora španske nogometne zveze, dobil nalogo, da začne pogajanja za prehod Fontaine k Athleticu.

KOSARKA

Simmenthal (Red Knights) 102-73 (50-28)

CREMONA, 14. — V prijateljskem kosarkarskem srečanju v Cremono je ekipa Simmenthal premagala ameriško vojaško formacijo Red Knights, ki je zamaškusla zaustavitelj državne prvake. Simmenthal je nastopil z Volpatom, Tillisonom, Pierjem,

Mednarodno prvenstvo

Srečanje Italija-Filipini bo preloženo za nekaj dni?

Polfinalno srečanje za pokal švedskega kralja med Italijo in Švedsko bo decembra v Rimu

RIM, 14. — Italijanska teniška zveza je sporočila, da so v teku pogajanja med njo in filipinsko teniško zvezo za preložitve datuma srečanja med Italijo in Filipini v mednarodnem finalu Davisovega pokala. To srečanje bi moralo biti 4. 5. in 6. dec., preloženo pa naj bi bilo za dva dni in sicer na 6., 7. in 8. dec., ker bi v teh dneh bil obisk gledalcev znatno večji. Italijanska zveza je na preložitve datuma že pristala.

Italijanski teniški zvezarji tudi sporočila, da je švedski zvezar predlagal naj bi bilo polfinalno srečanje za pokal švedskega kralja med Italijo in Švedsko 3., 4. in 5. dec., ali pa 4., 5. in 6. dec. v športni palači v Rimu. Švedska zveza na ta predlog se ni odgovorila, menijo pa, da bo pozitiven.

Anderson - Laver zmagovalca v dvojicah

ADELAIDE, 14. — V finalu moskih dvojic teniškega prvenstva južne Avstralije, sta Avstralec Anderson in Laver premagala rojaka Copperja in Fraserja v petih setih po ostri borbi z rezultatom 4:6, 6:8, 11:9, 9:7, 6:3.

V finalu ženskih dvojic sta Južnoafrikanci Reynolds in Schuurman premagali Avstralki Reitand in Coghlan s 6:4, 6:2.

Odgovorni urednik STANISLAV RENKO

KINO PROSEK-KONTOVEL

predvaja danes 15. t. m. ob 19.30 ur prvi P. ramount film: **Mož, ki je vedel preveč** (L'uomo che sapeva troppo)

Igrajo: JAMES STEWART, DORIS DAY

Kino na Občinskih

«Pristanišče Afrika»

(Porto Africa)

Igrajo: PIER ANGELI, PHIL CAREY in DENNIS PRICE

Mednarodno prvenstvo

Srečanje Italija-Filipini bo preloženo za nekaj dni?

Polfinalno srečanje za pokal švedskega kralja med Italijo in Švedsko bo decembra v Rimu

RIM, 14. — Italijanska teniška zveza je sporočila, da so v teku pogajanja med njo in filipinsko teniško zvezo za preložitve datuma srečanja med Italijo in Filipini v mednarodnem finalu Davisovega pokala. To srečanje bi moralo biti 4. 5. in 6. dec., preloženo pa naj bi bilo za dva dni in sicer na 6., 7. in 8. dec., ker bi v teh dneh bil obisk gledalcev znatno večji. Italijanska zveza je na preložitve datuma že pristala.

Italijanski teniški zvezarji tudi sporočila, da je švedski zvezar predlagal naj bi bilo polfinalno srečanje za pokal švedskega kralja med Italijo in Švedsko 3., 4. in 5. dec., ali pa 4., 5. in 6. dec. v športni palači v Rimu. Švedska zveza na ta predlog se ni odgovorila, menijo pa, da bo pozitiven.

Anderson - Laver zmagovalca v dvojicah

ADELAIDE, 14. — V finalu moskih dvojic teniškega prvenstva južne Avstralije, sta Avstralec Anderson in Laver premagala rojaka Copperja in Fraserja v petih setih po ostri borbi z rezultatom 4:6, 6:8, 11:9, 9:7, 6:3.

V finalu ženskih dvojic sta Južnoafrikanci Reynolds in Schuurman premagali Avstralki Reitand in Coghlan s 6:4, 6:2.

Odgovorni urednik STANISLAV RENKO

KINO PROSEK-KONTOVEL

predvaja danes 15. t. m. ob 19.30 ur prvi P. ramount film: **Mož, ki je vedel preveč** (L'uomo che sapeva troppo)

Igrajo: JAMES STEWART, DORIS DAY

Kino na Občinskih

«Pristanišče Afrika»

(Porto Africa)

Igrajo: PIER ANGELI, PHIL CAREY in DENNIS PRICE

J. P. STAHL

Maruška

24.

Nič, popolnoma nič takega. Le to je videla, da na steni v vodnjaku, precej globoko, visi še popolnoma svež venec iz lepih vijolic, ki so doma pravili o njih, da prinašajo srečo in so dobro znamenje. Prav do piteče take so bile, kakor jih je ona s tako ljubeznijo gojila doma v materinem vrtu. Ta venec je obesila v vodnjak in s svojo zakrivljeno palico izvlekel venec vijolic. Po eni strani je moker. Otrase ga, kapljice padajo z njega ko biseri, nato ga položi deklica na glavo.

«Moj dragi venček! Ali ga smem imeti nekaj časa na glavi?»

«Zakaj ne,» se začudi veliki prijatelj, «čudovito se ti poda. Tako si kot majhna vila.»

Maruška ploskne z rokama, tako napravi vselej, kadar je posebno vesela.

In zopet sta pogumno vzela pot pod noge, saj sta se odpočila in osvežila.

«Preden vzide Večernica, bova pri grobišču Naddnjeprovki,» je dejal Čečevik deklici.

Taka grobišča, ali kakor jih imenujejo po tej deželi, kurgani, so holmi prav posebne oblike, ki nanje lahko naletijo v Ukrajini. Če je kaj verjeti izročilu, ti holmi pokrivajo trupla tistih, ki so padli za domovino. Resnica pa je, da kmetje pri oranju ali kopaanju po njih večkrat najdejo orožje, prstane ali ovravnice.

Veliki prijatelj se ni zmotil: večerna zvezda se ni zasijala na nebu, ko se je pred njima pokazal obris Naddnjeprovke.

Sonec je pravkar zašlo, a večerne sence se še niso zgoštele, vse je bilo v neki zlati meglici. Po grobišču je raslo mlado drevice, grmovje in velika trava in vse je bilo zdaj videti kot plamen v tej zlati večerni meglici. Vrhu grobišča je bil velik polomljen križ in se je jasno odražal z njim na večernem nebu. Veliki temnosivi ptici so se sprelateli med visokimi prameni zahajajočega sonca in med zemljo, v pramenih se jim je perje mavrično prelivalo.

Z vrha grobišča se je videlo do Dnjepra, ki se je svetil kot ugajeno jeklo. Onstran reke so se dvigale porasle gore, spodaj že temne, a z vrhovi oblitimi z rdečo svetlobo.

Zamolko bučanje je prihajalo sem od globokego vodovja reke in se mešalo v šelestanje bčevca, ki ga je upogibal lahen večerni veter. Zdaj pa zdaj je pretrgal to tisinno oster čivk galeba in kmalu nato se je ptica pozibavala nad valovjem kakor pika v zraku pred trudnimi očmi popotnika.

«Da bo ta prekrasna večerna slika popolna,» je dejal veliki prijatelj Maruški, «je treba le še malo glasbe. Kaj misliš, ali ne bi pozdravila Dnjeper z lepo pesmico?»

«Tako je. Pravno si pogodil,» je potrdila Maruška, «sediva in pozabavajva se.»

Pevec je prijel za plunko in z več strani se je začel od gora vracati odmev njegove pesmi: «Pustite nam naše planjave, pustite naše stepe! Mar niso samo naše? Vse njih cvetje vas ne pozna. Bojste se solza nedolžnih, razliše se bodo na tistega, ki jih je zakrivil. Bojste se molka človeka, ki ste mu storili krivico: knuta ne ubija duš in očetova duša, ki jo je zadelo krivična knuta, se pridružuje sinovi duši. Srd se nabira v njih.»

Pesem je bila kratka, a je povedala mnogo. Ko je veliki prijatelj odpel, je nalahno zabrenkal po strunah. Prodrii pogled je upiral nad Dnjeper. Tudi Maruška ni mogla umakniti oči z reke.

Zopet je začival galeb. Zdaj je bil neke ob reki pod velikansko skalno, tam neke v bčevcu.

Veliku prijatelju so se oči zaiskrile in gore so v odmevu ponile pripev: «Na svetu ne najdeš bitja bolj nesrečnega od Ukrajince, ki ga izganjajo iz rodne dežele. Zdaj mora umreti v deželi očtini, če v njej ne more živeti. Počnite, kar vam drago, umri bo, a umri boste z njim tudi vi.»

Galeb je znova začival in zdelo se je, da tokrat neke blife.

Od gora je prihajal odmev pesmi: «Počnite, kar vam drago, umri bo...»

Z one strani, od koder je bil dvakrat prisel galebji čivk, se je zdaj iz bčevca pokazal ozek olk. Jasno se je videl na temni vodi, kako se naglo bliza in gre proti rečni zajedi prav spodaj pod Naddnjeprovko.

Ostre oči so močje razločile postavo v čolnu. Se celo kučma iz očetvine se mu je koštila na glavi. Po postavi se je na tako daljavo vendar moglo soditi, da ima mož zanesljivo in spretno roko. Ta roka je zamahovala z vesli, kakor da bi bila igračka. Čoln je neslišno plaval kot bi veter nosil peresce gosjega puha.

«Zdaj morava pa k reki, Maruška,» je dejal veliki prijatelj. Nista se mudila, da bi poiskala lepo pot, je kako naj bi jo našla v tej divjini. Urezala sta jo naglo kar čez drn in strn in obšla veliko skalo, ki je bila vsa porasla z bršljanom in mahom in je bila podobna velikanski zeleni bradi. Naposled sta prišla do brega ob reki. Grmicevje se je nagibalo nad vodo in se ponekod namakalo, da se delali ožki prameni bele penne.

«Upam, da sta zdrava in da je bil ves čas bog z vama,» je spregovoril znan glas.

Čolnec je bil že na pesku in ob njem se je naslanjal z brado na veslo dobri možakar, stari Knič.

«Na zdravje in srečo!» je odzdravil veliki prijatelj.

«Kako je s teboj, punčka?» je vprašal Knič Maruško in

Mednarodno prvenstvo

Srečanje Italija-Filipini bo preloženo za nekaj dni?

Polfinalno srečanje za pokal švedskega kralja med Italijo in Švedsko bo decembra v Rimu

RIM, 14. — Italijanska teniška zveza je sporočila, da so v teku pogajanja med njo in filipinsko teniško zvezo za preložitve datuma srečanja med Italijo in Filipini v mednarodnem finalu Davisovega pokala. To srečanje bi moralo biti 4. 5. in 6. dec., preloženo pa naj bi bilo za dva dni in sicer na 6., 7. in 8. dec., ker bi v teh dneh bil obisk gledalcev znatno večji. Italijanska zveza je na preložitve datuma že pristala.

Italijanski teniški zvezarji tudi sporočila, da je švedski zvezar predlagal naj bi bilo polfinalno srečanje za pokal švedskega kralja med Italijo in Švedsko 3., 4. in 5. dec., ali pa 4., 5. in 6. dec. v športni palači v Rimu. Švedska zveza na ta predlog se ni odgovorila, menijo pa, da bo pozitiven.

Anderson - Laver zmagovalca v dvojicah

ADELAIDE, 14. — V finalu moskih dvojic teniškega prvenstva južne Avstralije, sta Avstralec Anderson in Laver premagala rojaka Copperja in Fraserja v petih setih po ostri borbi z rezultatom 4:6, 6:8, 11:9, 9:7, 6:3.

V finalu ženskih dvojic sta Južnoafrikanci Reynolds in Schuurman premagali Avstralki Reitand in Coghlan s 6:4, 6:2.

Odgovorni urednik STANISLAV RENKO

Tiska Tiskarski zavod ZTT - Trz

KINO PROSEK-KONTOVEL

predvaja danes 15. t. m. ob 19.30 ur prvi P. ramount film: **Mož, ki je vedel preveč** (L'uomo che sapeva troppo)

Igrajo: JAMES STEWART, DORIS DAY

Kino na Občinskih

predvaja danes 15. t. m. z začetkom ob 18. uri barvni Columbia film: **«Pristanišče Afrika»** (Porto Africa)

Igrajo: PIER ANGELI, PHIL CAREY in DENNIS PRICE